



Sygn. akt III KK 561/17

## **WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 16 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej  
w sprawie **T. U.**

skazanego z art. 157 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 16 stycznia 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na  
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 23 stycznia 2016 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi  
Rejonowemu w Ś. do ponownego rozpoznania.**

### **UZASADNIENIE**

T. U. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 24 czerwca 2016 r. w Ś. używał przemocy wobec N. B. w ten sposób, że szarpał ją popychał, kopał po całym ciele, wrywał włosy, podduszał. wskutek czego spowodował u pokrzywdzonej obrażenia w postaci podbiegnięć krwawych

obu okolic nadłopatkowych, okolicy sutkowej prawej, okolicy prawego łokcia i prawej dłoni, lewego uda i podudzia, otarcia naskórka okolicy lewego łokcia i nadgarstka oraz okolicy kostki przyśrodkowej podudzia od strony wewnętrznej, skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała pokrzywdzonej na okres poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.;

II. w dniu z 11 na 12 czerwca 2016 r. w P. używał przemocy wobec N. B. w ten sposób, że uderzał ją płaską ręką w prawy policzek, ciągnął za włosy, szarpał, popychał, uderzał jej głową o ziemię oraz kopał w okolice prawego podżebrza i nóg, wskutek czego spowodował u pokrzywdzonej stłuczenie głowy z powierzchowną bolesnością palpacyjną okolicy ciemieniowej i potylicznej z linijnymi otarciami naskórka na granicy linii włosów w okolicy czołowej oraz linijnym pęknięciem śluzówki kąta ust po stronie prawej, powierzchowne stłuczenia powłoki brzusznej w okolicy prawego podżebrza, powierzchowne stłuczenia kończyn: ręki prawej z podbiegnięciem krwawym nadgarstka i śródřęcza prawego w rzucie 11 kości śródřęcza oraz kolana prawego z otarciem naskórka i powierzchownym podbiegnięciem krwawym, skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała pokrzywdzonej na okres poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Ś., wyrokiem nakazowym z dnia 23 stycznia 2016 r., sygn. akt II K [...], przyjmując że okoliczności czynów i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości, na podstawie art. 500 § 1-4 k.p.k., uznał oskarżonego T. U. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, tj. ciągu przestępstw z art. 157 § 2 k.k. i za to w myśl art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierzył mu karę 80 stawek dziennych grzywny po 20 zł zwalniając oskarżonego od kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa.

Wyrok ten nie został poddany kontroli odwoławczej, uprawomocniając się z dniem 14 lutego 2017 r.

Z kasacją w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wystąpił Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść skazanego.

Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i 2 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy T. U., oskarżonego o popełnienie czynów z art. 157 § 2 k.k. na posiedzeniu w postępowaniu nakazowym i wydaniu wyroku

skazującego za te czyny pomimo tego, że w sprawie prowadzone było postępowanie przygotowawcze w formie śledztwa, co wyłączało dopuszczalność orzekania w postępowaniu nakazowym. Podnosząc ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Ś. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej poparł kasację Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja okazała się uzasadniona. Na wstępie przypomnieć należało chronologię zdarzeń procesowych, która doprowadziła do takiej oceny nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Otóż w dniu 1 lipca 2016 r. Prokuratura Rejonowa w Ś. wszczęła śledztwo o sygnaturze akt PR 1 Ds. [...] w sprawie o czyn z art. 197 § 1 k.k., który miał zostać popełniony na szkodę N. B.. W śledztwie tym, w dniu 14 grudnia 2016 roku prokurator, działając na podstawie art. 60 § 1 k.p.k., objął ściganiem z urzędu czyny o charakterze prywatnoskargowym z art. 157 § 2 k.k., a w dniu 23 grudnia 2016 roku ogłosił T. U. zarzut ich popełnienia. Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2016 roku prokurator zamknął przedmiotowe śledztwo „przeciwko T. U., podejrzanemu o przestępstwa z art. 157 § 2 k.k.” (k. 145). Następnie, w dniu 28 grudnia 2016 roku prokurator wyłączył z akt tego śledztwa materiał dowodowy, dotyczący sprawstwa T. U. w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. Wyłączone materiały dowodowe stanowiły podstawę zarejestrowania sprawy po nową sygnaturą akt PR 1 Ds. [...]. Tego samego dnia prokurator skierował do Sądu Rejonowego w Ś. akt oskarżenia przeciwko T. U., z przyjętą kwalifikacją prawną czynów z art. 157 § 2 k.k., wskazując, iż sprawa podlega rozpoznaniu w trybie zwyczajnym.

Pomimo, że zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Ś. sprawę zdecydowano „skierować na rozprawę w terminie 14 dni” (pkt 3a – k. 170), ostatecznie w sprawie został wydany wyrok nakazowy na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2017 r. (k. 171 - 172), które odbyło się bez udziału stron.

W tym stanie rzeczy należy przypomnieć, że zgodnie z art. 500 § 1 k.p.k. określającym zakres postępowania nakazowego, możliwość wydania wyroku

nakazowego istnieje jedynie w sprawach, w których prowadzono dochodzenie. Ten podstawowy warunek nie został spełniony przy wydaniu w trybie nakazowym zaskarżonego wyroku. W rozpoznawanej sprawie postępowanie przygotowawcze niewątpliwie od początku toczyło się w formie śledztwa w sprawie o czyn z art. 197 § 1 k.k., w toku którego prokurator, na podstawie art. 60 § 1 k.p.k., objął ściganiem z urzędu również czyny podejrzanego o znamionach określonych w art. 157 § 2 k.k. zakwalifikowane jako ścigane z oskarżenia prywatnego. W takiej też formie doszło do jego zamknięcia. Bezspornie również nie doszło do przekształcenia przyjętej formy prowadzonego postępowania przygotowawczego, w zakresie czynów z art. 157 § 2 k.k. Po zamknięciu śledztwa prokurator poprzestał jedynie na wyłączeniu materiału dowodowego w zakresie czynów kwalifikowanych z art. 157 § 2 k.k. uznając, iż nie zachodzi możliwość osądzenia oskarżonego również w zakresie zachowania wyczerpującego znamiona z art. 197 § 1 k.k.

Uwzględniając powyższe rozważania należało stwierdzić, że Sąd Rejonowy w Ś. nie dostrzegł, iż w sprawie, w której prokurator skierował akt oskarżenia przeciwko T. U. o czyny z art. 157 § 2 k.k. prowadzone było śledztwo i z tego względu sprawa winna zostać rozpoznana w trybie zwyczajnym. Rozpoznając sprawę w postępowaniu nakazowym Sąd Rejonowy naruszył w stopniu rażącym dyspozycję art. 500 § 1 *in principio* k.p.k. Charakter tego uchybienia, które w konsekwencji doprowadziło do pozbawienia pokrzywdzonej N. B. możliwości korzystania z jej uprawnień procesowych, jako oskarżycielki posiłkowej, wskazuje na jego realny i istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

W tym stanie rzeczy zaskarżony kasacją wyrok nakazowy podlegał uchyleniu, a sprawa – przekazaniu Sądowi Rejonowemu w Ś. do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji będzie miał na uwadze wyżej wyrażone zapatrywanie prawne Sądu Najwyższego (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe argumenty, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.